

Cal Vaqué, abans Mas Parer

Gisclareny

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Al nucli de Vilella a sota de Puigventós i al costat esquerra del Torrent de Vilella ens uns plans
Emplaçament	Pista de Berta a Vilella (5 km) abans d'entrar al barri hi ha un camí que ho indica (200 mts)
Alçada:	1032
Coordenades:	
Latitud:	42.24323
Longitud:	1.80945
UTM Est (X):	401777
UTM Nord (Y):	4677468

Classificació

Número de fitxa	08093 - 200
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Popular
Segle	XVI-XVIII
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	Adaptada com a residència.
Protecció	Inexistent
Accés	Restringit
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	002201200DG07G0001QD
Autoria de la fitxa	Pere Cascante i Torrella
Data de registre de la fitxa:	dj., 03/10/2019 - 02:00

Descripció

Edificació que forma part del veïnat de Vilella a l'extrem meridional de la serra de Gisclareny i en uns prats assolats a sota de Pugventós i al costat esquerra del torrent de la font de baix. Correspon amb una de les tres cases que hi ha habitades juntament amb cal Ponet i Paradís. Cal Toni Joan (mas Llitjós i mas Vilella), Cal Miqueló i Ca L'Anton que estan deshabitades i completament arruïnades. La casa que comparteix era amb cal Ponet (fitxa 201) es compon de dos volums rectangulars disposats de forma esglaonada en terrasses artificials seguint l'orografia del terreny i amb dues crugies cadascun. El cos situat més a migdia s'estructura mitjançant una planta baixa i un primer pis cobert amb teulada a dues vessants de teula ceràmica damunt de cavalls i llates de fusta i amb el carener perpendicular a la façana principal orientada a migdia. La porta es situa a la façana nord. En quant a la distribució de les seves façanes hi ha un predomini del massís respecte el buit sobretot a les façanes est i nord que està embeguda pel cos més antic de la masia. La façana sud es distribueix amb dos finestrals a la planta baixa que substitueixen a antigues finestres rectangulars i tres més a l'alçada del primer pis de les quals la del mig és una obra molt recent. La façana lateral oest és on s'obre la porta d'entrada allindada en fusta i amb dues balconeres al primer pis amb barana de fusta situada a la mateixa línia de façana. L'aparell constructiu és de maçoneria de carreus de pedra mal treballats i escairats, units mitjançant argamassa de calç i col·locats en filades més aviat irregulars. Únicament són en pedra picada les cantonades principals. A la planta baixa s'endevinen traces d'elements més antics construïts en còdols de riu ben desbastats. Aquest volum ha estat restaurat per adaptar-lo a residència. Adossat a tramuntana i en una terrassa més elevada hi ha un segon volum quadrangular que sembla correspondre amb l'obra original de la casa. A diferència de l'anterior no ha estat restaurat i conserva encara els elements originaris. La façana nord és completament cega, la oest s'obre la porta d'entrada allindada en fusta i la sud resta embeguda per l'annexió del cos descrit unes línies més amunt i només en sobresurt el pinyó del carener. Es compon de planta baixa i primer pis, aprofita el desnivell i pendent del terreny i cal destacar que damunt de la porta d'entrada hi ha una petita obertura flanquejada per quatre petits orificis quadrangulars o colomars. L'aparell és de tàpia i maçoneria.

Observacions:

Aquesta casa construïda i ampliada en tres fases conserva el volum original situat a tramuntana amb la distribució de les obertures, fàbrica constructiva i forjats interiors els quals mostren com deuriem ser les cases de Gisclareny a mitjans del segle XVI o principi del segle XVII amb un fort regust medieval i amb estrets vincles amb les construccions situades a la vall del Bastereny com ara als veïnats de Reboll (Guardiola), Tarradelles (Bagà) o fins hi tot Brocà. Sembla tractar-se d'un edifici de mitjans del segle XVI que al llarg del segle XVII es va anar ampliant cap a migdia adquirint la fisonomia actual. L'interior del cos original conserva encara els paviments i part de la distribució inicial. El segon volum està adaptat com a residència.

Història

Segon E.Martín (Martín, E; 2005) l'origen d'aquest mas conegut també com a mas Parer es remunta el 1650 a través d'un document del RHB (ACBR. 1727) on esmenta que Josep Barral l'havia adquirit dels senyors de Còdol de Bagà. Extret de Martín; 2005. Annex. 10. Consta que el 1665 un tal Molins compra el mas Llitjós als Campà i posseeix la Casanova de Vilella (Martín, 2005. Annex. 10) . El 1684 Maria de Còdol hi estableix Pere Campà del mas Campà (Martín, E; 2005. Annex.10) En el cadastre de 1776 (AHG. Cadastre de 1776) correspon amb la casa núm. 78 a nom de Josep Barral (major) ocupada per 3 cases i 3 persones i amb un pagament de 2 lliures i 6 sous de cadastre personal, 2 lliures, 19 sous i 1 diner de cadastre reial i 2 lliures i 6 sous per a caps de bestiar. Poc després, el 1863 (ACA. Llibrets de compliment pasqual. Amillaranent de 1863) extret de Martín, E; 2005. Annex 21 especifica que el cap de casa era Victor Perarnau. La casa estava ocupada per 8 persones majors de 7 anys i pagava 517 rals de contribució rural, 72 d'urbana i 260 per als caps de bestiar. L'habitatge va sobreviure el flux migrador del 1900. Tot i així el 1854

Miquel Barral ja vivia a Bagà i hipotecà la propietat. La casa actualment està habitada com a segona residència.

Bibliografia

CABALLÈ I CANTALAPIEDRA, F (1996). Les tres-centes cases de Giscareny. Columna Albí; MARTIN, E (2005). Una mirada sobre la història de Gsclareny. DDAA (2007) Catàleg específic de masies i cases rurals de Gisclareny.Fixa núm. 04 Annex a la normativa.(dades històriques a les masies incloses) AHG. Cadastre de 1776. ACA:Llibrets de compliment Pasqual. Amillament de 1863. Extret de Martín, E; 2005. Annex 10, 21 i 22

